

Чернівецький національний університет імені Юрія Федъковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Географічний факультет
(назва інституту/факультету)
Кафедра географії та менеджменту туризму
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«12» серпня 2024 року



**РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
СТУДЕНТІВ**

Виробнича
(вид практики)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»

Освітньо-професійна програма: «Міжнародний туризм»

Чернівці, 2024 рік

Програма виробничої практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 242 «Туризм і рекреація» укладено для одного року навчання відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету № 118 від 03.04.2023 р. (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування») та згідно з «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (протокол №7 від 31 серпня 2020 року; <https://www.chnu.edu.ua/media/crlm2vzg/polozhennia-pro-provedennia-praktyky.pdf>)

Розробник: доц. *Іванунік Віталій Олександрович*, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр.н.

Погоджено

з гарантом ОП «Міжнародний туризм»

Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

© кафедра географії та
менеджменту туризму

Вступ

Практична підготовка є невід'ємною складовою навчання за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація». Належний практичний рівень підготовки фахівців туристичного обслуговування позитивно позначається на подальшому професійному становленні бакалавра з туризму (Міжнародний туризм), сприяє зменшенню періоду адаптації до реального виробництва. Це можливо за умови проходження виробничої практики на підприємствах, у т. ч. на базах практик, органах державної влади та місцевого самоврядування. Під час проходження виробничої практики здобувачі залучають до необхідної підприємству і студентові роботи, що поглиблює та вдосконалює його практичні навички й уміння.

Принципи організації виробничої практики визначають її структуру, зміст, організацію на підприємствах сфери гостинності, туризму та рекреації в рамках навчального плану підготовки фахівців за освітньою програмою «Міжнародний туризм». Основоположними принципами виробничої практики є: принцип зв'язку теорії з практикою, принцип взаємодії ЗВО і бази практики, принципи наочності і доступності, принцип індивідуального підходу в умовах колективної роботи.

Виробнича практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти географічного факультету спеціальності 242 «Туризм і рекреація» ОП «Міжнародний туризм» проводиться наприкінці шостого семестру в обсязі 135 годин (4,5 кредити, 3 тижні).

2. Мета, завдання практики, компетентності та програмні результати

Мета виробничої практики полягає в оволодінні сучасними методами та формами організації праці на підприємствах сфери гостинності, туризму та рекреації; у формуванні у майбутніх фахівців туристичного обслуговування професійних умінь і навичок; у використанні набутої теоретичної підготовки в реальних виробничих умовах на конкретній ділянці роботи; у формуванні потреби систематично поновлювати знання та вміння творчо застосовувати їх на практиці.

Завдання виробничої практики:

- закріпити у виробничих умовах теоретичні знання, що були отримані в процесі навчання;
- вивчити роботу туристично або рекреаційного підприємства, установи за основними функціями та структурними підрозділами;
- набути практичних навичок та засвоїти методи роботи з клієнтами-споживачами послуг гостинності та туризму;
- зібрати й опрацювати матеріали для звіту, провести власні спостереження для подальшого їх використання при підготовці і написанні курсових і бакалаврських робіт та створенні власних наукових проектів.

Пререквізити: Проходженю виробничої практики передує вивчення таких освітніх компонент: Організація екскурсійних послуг, Організація

рекреаційних послуг, Технологія туристської діяльності, Організація туризму, Туристичне країнознавство (за регіонами світу), Інформаційні системи і технології в туризмі, Технологія готельної справи та організація послуг гостинності, Технологія ресторанної справи та організація послуг харчування, Економіка і ціноутворення в галузі туризму.

3. Результати навчання. При проходженні виробничої практики здобувач вищої освіти має поглибити здобуті знання та отримані навички відповідно до таких **компетентностей**:

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК16. Здатність організовувати та планувати бізнес-діяльність підприємств, забезпечувати мотивацію та контроль цієї діяльності, виходячи з аналізу факторів зовнішнього та внутрішнього бізнес-середовища.

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

ФК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

ФК8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.

ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

ФК18. Здатність розробляти та організовувати цикли рекреаційних занять залежно від видів і форм туризму на основі інфраструктури та ресурсів рекреаційно-туристичних комплексів; здійснювати обслуговування туристів та екскурсантів у туристичних комплексах і готелях, на підприємствах харчування, транспортних маршрутах.

ФК19. Здатність до технологічного забезпечення та організації послуг гостинності в готелях, ресторанах і подібних закладах розміщення та харчування за різними видами туризму та рівнями обслуговування у відповідності до існуючих стандартів.

ФК22. Здатність надавати фізико-географічну та соціально-економічну характеристику географічних регіонів і окремих країн світу; надавати

туристичну країнознавчу характеристику окремих країн світу та аналізувати їхню туристичну спеціалізацію.

Програмні результати:

- ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
- ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.
- ПР8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.
- ПР9. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
- ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
- ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.
- ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
- ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
- ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрутовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
- ПР26. Знати функції менеджменту: організації, планування, мотивації та контролю; сучасні методи управління та прийняття управлінських рішень, критерії ефективності управлінських рішень. Уміти здійснювати моделювання організаційної структури, планування, мотивацію і контроль діяльності виходячи з аналізу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.
- ПР31. Знати технологію складання туристичного продукту із окремих послуг (розміщення, харчування, транспортування і трансфер, додаткові послуги); уміти забезпечувати надання послуг, необхідних для комплексного обслуговування туристів із дотриманням нормативно-правових актів, що регламентують надання туристичних послуг.
- ПР33. Знати фізико-географічні та економіко-географічні особливості країн світу, що визначають їхню країнознавчу характеристику та спеціалізацію в міжнародному туризмі. Уміти аналізувати дані про природу, культуру, історію та туристичну інфраструктуру країни як чинники туризму; виявляти їхній вплив на розвиток і спеціалізацію туризму тих або інших туристських регіонів і країн.
- ПР36. Знати сутність послуг розміщення і харчування у складі туристичного продукту; технологічні процеси та операції, пов'язані з наданням послуг

розміщення і харчування. Вміти організовувати готельне та ресторанне обслуговування туристів із дотриманням технологічного забезпечення якості послуг розміщення і харчування за різними видами туризму та рівнями обслуговування.

4. Інформаційний обсяг виробничої практики

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	
Денна	3	6	4,5	135	-	60	-		75	Іспит

5. Бази виробничої практики

Базами виробничої практики можуть бути туристичні підприємства (туристичні агенти та оператори), туристично-рекреаційні готельно-ресторанні комплекси різної форми власності та підпорядкованості, що підходять для проведення практики, і повинні забезпечувати виконання програми практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Базою виробничої практики також є структурні підрозділи університету – природничий музей, центр управління об'єктом ЮНЕСКО.

Базами практик виступають підприємства туристичного, рекреаційного та готельно-ресторанного профілю, з якими укладені договори із ЧНУ ім. Ю. Федьковича, (див. на сторінці кафедри вкладку Навчання – Практична підготовка – Практики: <https://geotour.chnu.edu.ua/navchannia/praktychna-pidhotovka/praktyky/>), а також аналогічні підприємства за місцем проживання здобувача чи за його пропозицією. В такому випадку із ЗВО завчасно укладається типовий договір (див. додаток Б).

Випускова кафедра географії та менеджменту туризму, відповідно до укладених договорів про співпрацю між ЗВО та базами практик, направляють студентів у визначений термін на проходження практики. Заздалегідь визначає бази виробничої практики, куди ЗВО направляє студентів відповідно до наказу про виробничі практики. Якщо студенти самостійно обирають місце проходження практики, у разі його відповідності (на основі заяв студенів про вибір бази практики), ЗВО може укласти типовий договір, де зазначаються умови співпраці. За наявності вакантних місць студенти можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики.

Наказом по ЧНУ ім. Ю. Федьковича здійснюється скерування студентів на бази практики і призначення керівників практики від кафедри. На місцях проходження практики призначаються керівники від організацій (установ) – баз практики.

6. Обов'язки та права керівників та здобувачів

Відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/crlm2vzg/polozhennia-pro-provedennia-praktyky.pdf>) загальна організація виробничої практики та контроль за її проведением в ЗВО здійснюється першим проректором. Відповіальність за організацію та проведення практики, в рамках відведених Положенням обов'язків, покладається на завідувача практики університету, декана факультету, керівника практики на факультеті, завідувача кафедри, керівника практики від випускової кафедри.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра географії та менеджменту туризму.

Обов'язки керівника практики від кафедри:

- несе відповіальність за організацію, проведення і контроль виробничої практики;
- відповідає за укладання і контроль наявності відповідних угод між базами практики і Чернівецьким національним університетом;
- проводить вступний інструктаж для здобувачів з техніки безпеки та охорони праці;
- інструктує студентів про порядок проходження практики;
- знайомить здобувачів з графіком проходження практики та її завданнями;
- скеровує здобувачів керівниками практики від організації;
- інформує практикантів про систему звітності за підсумками практики;
- приймає звіт з виробничої практики та на захисті виробничої практики за присутності завідувача кафедри виставляє оцінки.

Керівник від бази практики:

- проводить інструктаж з охорони праці, техніки безпеки і протипожежної безпеки;
- знайомить з регламентом роботи підприємства, установи чи організації, правилами внутрішнього розпорядку та службового етикету;
- сприяє у наданні необхідної для написання звіту інформації;
- надає характеристику на практиканта по завершенню виробничої практики.

Обов'язки практиканта.

Практиканту повинен:

- своєчасно прибути на базу практики;
- дотримуватись регламенту роботи організації – бази практики, не допускати порушень трудової дисципліни.
- виконувати завдання та доручення керівника практики від підприємства;
- виконувати завдання відповідно до календарного графіка;

- відповідати за виконану роботу;
- своєчасно робити записи в щоденнику практики;
- зібрати первинний матеріал під час проходження виробничої практики;
- підготувати звіт про проходження виробничої практики.

Студенти особисто відповідальні за неявку на практику. Здобувачі, які не з'явились на практику з поважних причин, проходять її в інші терміни, в іншому випадку – можуть бути відраховані з університету за невиконання навчального плану.

7. Організація та інформаційний обсяг виробничої практики

Проходження виробничої практики студентами спеціальності 242 «Туризм і рекреація» складається з трьох послідовних етапів: *підготовчого, основного та заключного* впродовж 3 тижнів тривалості практики.

На *підготовчому* етапі виробничої практики студент повинен:

- ознайомитись з графіком проходження практики;
- отримати завдання та скласти план проходження практики;
- ознайомитись з правилами техніки безпеки.

Під час *основного* етапу студент відповідно до графіка та плану завдань проходить виробничу практику на підприємстві, заповнюючи щоденник практики.

На *заключному* етапі здобувач упорядковує зібраний матеріал та працює над оформленням звіту виробничої практики, захищає результати практики.

Основні завдання виробничої практики

При проходженні виробничої практики, завдання мають забезпечити формування у студентів фахових компетентностей і програмних результатів навчання за такими основними напрямками:

1. Вивчити структуру та організацію роботи підприємств та установ туристично-рекреаційного профілю;
2. Вивчити планувальні особливості підприємства, його обладнання, технічне забезпечення, використання рекламино-інформаційних засобів та матеріалів;
3. Ознайомитися з напрямами діяльності туристичних або рекреаційних підприємств;
4. Ознайомитися з технологією роботи бази практики;
5. Вивчити посадові інструкції персоналу підприємств, організації проходження практики;
6. Дослідити ринкове середовище туристично або рекреаційного підприємства, проаналізувати діяльність конкурентів, цільових сегментів і спрямованих на них комунікаційних каналів;
7. Засвоїти методи вирішення виробничих завдань на основі набутих теоретичних знань;
8. Зібрати матеріал для написання звіту, курсової і бакалаврської роботи (якщо тема наукової роботи пов'язана з діяльністю підприємства).

Таблиця 1.

Орієнтовний план-графік проходження програмного матеріалу виробничої практики

№	Зміст практики	Тижні			К-сть год	К-сть год сам. роб
		1	2	3		
1.	Організаційно-методичні збори	+			2	
2.	Ознайомлення з методикою дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища бази практики	+			3	5
4.	Дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища бази практики	+	+		10	15
5.	Виконання виробничих завдань за планом проходження практики на підприємстві		+	+	15	15
6.	Вивчення сучасних засобів, методів і форм організації виробничої діяльності на підприємстві		+	+	15	15
	Збір і опрацювання первинних матеріалів для написання звіту			+	10	15
7.	Оформлення звіту та захист практики			+	5	10
Разом					60	75

Під час проходження практики студент може звернути увагу й ознайомитись з різними видами діяльності, брати участь або здійснювати самостійно такі види робіт:

- уміти знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію;
- складати бази даних клієнтів;
- працювати з CRM системами;
- підбирати різні види турів за запитами туристів;
- вести аналіз і звітність реалізованих послуг;
- працювати з клієнтами, інформувати їх про послуги (розсылка рекламного матеріалу по e-mail, повідомлень через соціальні мережі, месенджери та ін.);
- уміти презентувати туристу туристичні продукти підприємства;
- відповідати на телефонні дзвінки, (вести телефонну комунікацію з клієнтами та партнерами підприємства)
- брати участь у реалізації туристичних, рекреаційних та готельно-ресторанних послуг;

- ознайомитися з правилами укладання договорів з клієнтами та партнерами на туристичне, екскурсійне, готельне, транспортне обслуговування тощо;
- брати участь у підтримці сайту компанії (наповнення інформацією, оновлення);
- установлювати зв’язки з підприємствами, що надають послуги перевезення, розміщення, харчування та іншими підприємствами, що надають програмні й додаткові послуги, відповідно до цільового призначення туру;
- брати участь у розробці турів та екскурсій (формувати маршрути і комплектувати пакет послуг, підбирати готельну базу, види транспорту, харчування, встановлювати програмні та додаткові послуги: екскурсійні, розважальні, пізнавальні, навчальні та інші, сформовані відповідно до цільового призначення туру);
- супроводжувати туристичні групи та туристів індивідуалів (трансфер і поселення);
- проводити екскурсії (українською чи іншою мовою).

Iндивідуальні завдання

Студенти-практиканти під час проходження практики виконують індивідуальні завдання, що їх визначає керівник практики від університету або керівник практики від виробництва з метою формування умінь і навичок самостійного розв’язання конкретних виробничих, наукових або організаційних завдань. Тематика індивідуальних завдань формується відповідно до специфіки виробничої практики і зацікавленості установи-бази практики у проведенні досліджень і виконанні робіт туристичного напряму. Індивідуальні завдання мають характер наукового дослідження.

Найбільш типовими індивідуальними завданнями, зміст яких конкретизується й уточнюється під час проходження, можуть бути:

- збір статистичних, картографічних і краєзнавчих матеріалів за певною тематикою досліджень із наявних на підприємстві чи у відкритому доступі інформаційних джерел;
- систематизація та аналітична обробка цих матеріалів, у т.ч. із використанням програмного комп’ютерного забезпечення;
- складання аналітичних довідок щодо туристичної інфраструктури та сфери гостинності певних дестинацій, їхніх туристично-краєзнавчих описів, підготовка інформаційних листків і доповідей із презентаціями.

Самостійна робота

Самостійна робота під час практики передбачає такі види діяльності:

- здійснення теоретичного аналізу й узагальнення літературних джерел з теми науково-дослідницької роботи;

- ознайомлення й вивчення сучасних засобів, методів і форм організації і проведення науково-дослідницької роботи та застосування їх у практичній діяльності на прикладі бази практики;
- розробка і підготовка до захисту практики звітної документації (первинні матеріали, звіт із практики).
- оформлення папки-документації, необхідної для подальшого написання кваліфікаційної роботи студента.

Методи навчання. Під час підготовки та проходження виробничої практики використовуються такі методи навчання: частково лекційна форма навчання на підготовчому етапі; пояснення (наведення прикладів з діяльності туристичних підприємств); дискусія, бесіда, демонстрація, обговорення.

8. Звітність проходження практики

По завершенні виробничої практики студент подає керівнику від університету:

1. Щоденник практики, в якому наведені розподілені за тижнями основні види робіт, згруповані за «орієнтовними завдання виробничої практики на підприємстві». Щоденник підписується керівником практики від підприємства та заверяється печаткою підприємства із зазначенням дат початку і завершення практики, містить характеристику керівника від підприємства на студента-практиканта.

2. Первинні матеріали.

3. Звіт про проходження виробничої практики, який структурно за розділами узгоджується із завданнями практики у щоденнику та містить описи, аналіз та статистичні матеріали про підприємство та його діяльність за цією структурою. Звіт виноситься на захист практики та доповідається із презентацією перед керівником практики від ЗВО на атестації (іспит) по завершенню виробничої практики, але перед наступною заліково-екзаменаційною семестровою атестацією. У звіті засвідчуються компетентності та результати навчання, набуті та закріплені студентом під час даної виробничої практики. У кожній частині звіту студент повинен продемонструвати здібності до аналітичного мислення, інтеграції теоретичних знань і практичного досвіду, узагальнень, висновків і рекомендацій.

4. Звітна документація з практики зберігається на кафедрі впродовж трьох календарних років.

9. Система контролю та оцінювання

Для оцінювання результатів виробничої практики використовуються:

- звітна документація студентів: укладений договір із підприємством, повністю заповнений щоденник, належно оформленний звіт і підготовлені під час практики матеріали;
- характеристика на студента у щоденнику від керівника практики на підприємстві;
- доповідь студента із презентацією за звітом під час захисту практики.

Без надання належним чином заповненої, оформленої і підписаної звітної документації студент до захисту практики не допускається і одержує оцінку «не зараховано/нездовільно». Практикант, який не виконав програму практики, чи отримав нездовільний відгук на базі практики або нездовільну оцінку при її захисті може пройти практику повторно в позанавчальний час. У разі, якщо специфіка практики не дає можливості повторного проходження, такий студент відраховується з університету.

Оцінка виставляється з урахуванням поточної роботи студента під час проходження практики на основі відгуку від керівника практики, за результатами оцінювання звітної документації, а також доповіді про звіт практики на підсумковому захисті перед керівником практики від ЗВО.

Оцінювання результатів практики студентів здійснюється за такими критеріями:

- Правильність оформлення щоденника практики – 20 б.
- Відгук керівника практики від підприємства – 20 б.
- Звіт за результатами виконання завдань практики – 50 б.
- Доповідь із презентацією на захисті – 10 б.

Оцінювання результативності проходження студентом практики здійснюється за 100-бальною системою, відповідно до вимог Болонської угоди, а також за національною шкалою визначення оцінок і шкалою ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Рейтингова оценка з дисципліни	Оціню- вання в системі ECTS	Оцінка за національною школою	Критерії оцінювання
90-100	A	Зараховано/ Відмінно	Під час проходження виробничої практики здобувач виявив систематизовані глибокі знання теоретичного програмного матеріалу; вивчив сучасні засоби, методи і форми організації, проведення дослідницької роботи, набув практичних навичок роботи; зібрав і опрацював матеріали для написання звіту. У повній мірі виконав програму практики згідно календарного плану.
80-89	B	Зараховано/ Добре	Здобувач виявив знання програмного матеріалу виробничої практики і реалізував теоретичні знання, вміння і навички у практичній діяльності, набув навичок дослідницької роботи, був присутній на усіх етапах практики, звітні матеріали подані відповідно до вимог та зазначеного переліку, проте, звіт про проходження виробничої практики оформленний не належним чином.
70-79	C	Зараховано/ Добре	Студент виявив знання матеріалу виробничої практики і реалізував теоретичні знання, вміння і навички у практичній діяльності, був присутній на усіх етапах практики, звітні матеріали подані вчасно та оформлені з незначними похибками. Наявні неістотні упущення у відповіді на питання під час захисту практики. Студент здатен самостійно

			вправляти помилки й неточності з певною допомогою викладача.
60-69	D	Зараховано/ Задовільно	Студент продемонстрував знання основного матеріалу проходження практики, що необхідні у практичній роботі, але припустився помилок при виконанні певних видів діяльності на підприємстві, недостатньо ретельно і своєчасно готовував робочу і звітну документацію з виробничої практики, однак загалом виконав програму практики Під час захисту не у повній мірі висвітлює види запланованої в процесі виробничої практики діяльності.
50-59	E	Зараховано/ Задовільно	Студент виконав поставлені перед ним завдання, однак долучався не до всіх видів робіт запланованих у календарному плані практики. Матеріали практики зібрані не повністю, під час захисту у відповіді наявна значна кількість помилок, при неповному висвітленні питання, нечіткому поясненні. Відповідь непослідовна, представлено недостатній обсяг опрацьованих фондовых документів, звіт оформленний з помилками.
35-49	FX	Не зараховано/ Незадовільно	Студент не у повній мірі виконав поставлені перед ним завдання, не може пояснити основних понять, категорій. Відсутнє розуміння основних понять, уникнення захисту матеріалів практики або повна невідповідність суті відповіді студента змістові поставленого запитання. Звіт оформлено без дотримання існуючих норм та правил.
1-34	F	Не зараховано/ Незадовільно	Студент був присутнім на всіх етапах виробничої практики та не виконав поставлених перед ним завдання, відгук з підприємства є незадовільним.

Рекомендована література

1. Зязюн І.А. Філософія туризмології. - Туризм на порозі ХХІ століття: освіта, культура, екологія. - К, 1999.
2. Кисельов М.М. Туризм і природознавство - філософсько-світоглядний аспект. // Всеукраїнський круглий стіл "Філософія туризму". - К., 2002.
3. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник. – К.: Знання, 2011. – 271 с.
4. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг К.: Альтерпрес, 2002. - 436 с.
5. Пандяк І.Г., Зінько Ю.В., Манько А.М. Навчально-методичні матеріали із навчальної практики для студентів ІІ курсу спеціальності “туризм” спеціалізації “туризм”. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 54 с.
6. Пандяк І.Г., Мальська М.П. Готельний бізнес: теорія та практика. Підручник. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 472 с
7. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : [підруч.] / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661 с.

8. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва . - Навчальний посібник. - К.: Центр учебової літератури, 2007. - 344 с.

9. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник /За заг. Ред. В.Ф. Орлова. –К.: Грамота, 2006. – 246 с.

10. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Режим доступу:

<https://drive.google.com/file/d/1EMTd09rzwmD6gmLzuThArr1uKS6U2Bj6/view>

11. Нормативно-правове регулювання та методичне забезпечення організації освітнього процесу в університеті. Режим доступу: <http://www.chnu.cv.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>

ДОДАТКИ

Додаток А*Форма наказу про направлення студентів на практику*

**Міністерство освіти і науки України
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Юрія Федъковича
Н А К А З**

м. Чернівці

«_____» _____ 20 ____р.

№ _____

*Про направлення
студентів на практику*

Згідно з графіком навчального процесу та відповідними договорами про проведення практичної підготовки студентів у 20____ - 20____ навчальному році

НАКАЗУЮ:

1. Направити для проходження _____ практики студентів _ курсу групи ___, Н/Н інституту / факультету _____, які навчаються за освітньою програмою _____ строком з «__» _____ 20____ р. по «__» _____ 20____ р. на нижczезазначені підприємства, організації, установи та затвердити керівників практики від кафедри

№ за /п	Прізвище, ініціали	Група	База практики (назва підприємства, організації, установи), номер договору та його дата	Керівник практики
1				
2				
3				
...				
...				
...				
14				
15				
16				

2. Направити для проходження практики студентів _____ практики студентів _____ курсу групи ___, факультету _____, які навчаються за освітньою програмою _____, строком з «__» _____ 20 ___р. по «__» _____ 20 ___р. на підставі довідки про працевлаштування та затвердити керівників практики від кафедри

№ за /п	Прізвище, ініціали	Група	База практики (назва підприємства, організації, установи), номер договору та його дата	Керівни к практик и
1				
2				
3				
4				
5				

3. Завідувачу кафедри географії та менеджменту туризму _____
(посада, прізвище, ініціали)

забезпечити проведення інструктажу з охорони праці та інших організаційних заходів щодо практики студентів.

4. Контроль за виконанням даного наказу покласти на декана (заступника декана) географічного факультету _____
(прізвище, ініціали)

Перший проректор _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

Погоджено:

Начальник навчального відділу _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

Керівник практики ЗВО _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

Проект наказу вносить:

Декан географічного факультету _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

Додаток Б**ДОГОВІР №_**

про проведення практики студентів

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Місто Чернівці

«_____» 2024 р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (далі – навчальний заклад) в особі проректора з науково-педагогічної роботи та освітньої діяльності проф. Федірчик Т.Д.

,

(посада, прізвище та ініціали)

що діє на підставі Статуту і, з другої сторони, _____

(назва підприємства, організації, установи тощо)

(надалі – база практики) в особі _____

(посада, прізвище, ініціали)

що діє на підставі _____ (далі – сторони),

(статут підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:**1.1. Прийняти студентів на практику згідно з календарним планом:**

№ з/п	Спеціальність, спеціальності	Кур с	Вид практики	Кількість студентів	Термін практики (початок - кінець)
	242 «Туризм і рекреація»	3	Виробнича		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

- 1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.
- 1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх до зайняття посад та виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.
- 1.4. Забезпечити студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.
- 1.5. Надати студентам-практикантам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.
- 1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад вищої освіти.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати студентам можливість збору інформації для курсових та дипломних робіт за результатами діяльності підприємства, яка не є комерційною таємницею, на підставі направлень кафедр.

1.9. Додаткові умови *немає*

2. Заклад вищої освіти зобов'язується:

2.1. До початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики.

2.4. Заклад вищої освіти зобов'язується не розголошувати використану інформацію про діяльність підприємства через знищення курсових, дипломних робіт та звітів у встановленому порядку.

2.5. Додаткові умови *немає*

3. Відповіальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складений у двох примірниках: по одному – базі практики і закладу вищої освіти.

3.5. Місцезнаходження:

Заклад вищої освіти: м.Чернівці, вул.Коцюбинського 2

База практики: -----

Підписи та печатки

Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича:

_____ Тетяна ФЕДІРЧИК

(підпись) (прізвище та ініціали)

База практики:

(підпись) (прізвище та ініціали)

М.П. «_____» _____ 2024 р.

М.П. «_____» _____ 2024 р.

**Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федъковича
Географічний факультет
Кафедра географії та менеджменту туризму**

**ЗВІТ
з виробничої практики
в туристично-рекреаційному комплексі «AllureInn»**

<i>Галузь знань</i>	24 «Сфера обслуговування»
<i>Спеціальність</i>	242 «Туризм і рекреація»
<i>Рівень вищої освіти</i>	перший (бакалаврський)
<i>Освітньо-професійна програма</i>	«Міжнародний туризм»

Виконала
студентка 3-го курсу 310 групи
Жадан Діана Ігорівна

Початок практики «____» 202_ р.

Закінчення практики «____» 202_ р.

Керівник практики від кафедри
доцент кафедри географії та
менеджменту туризму,
к. геогр. н. Іванунік В.О.
Керівник практики від
бази практики

Звіт захищено з оцінкою _____
«____» 202_ р.

Чернівці – 202_

Додаток Г

Форма щоденника практики
Чернівецький національний університет імені Юрія Федъковича

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(назва практики)

Студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет / _____

Кафедра _____

Курс _____ група _____

Освітня програма _____

Спеціальність _____

ЗАВДАННЯ НА ПРАКТИКУ

Студента (ки) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

направляється на _____ практику
(назва практики)
на _____
(назва бази практики)

Термін практики: з «__» _____ 20___. по «__» _____ 20___.р.

Керівник практики від кафедри _____
(посада, прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. МЕТА ПРАКТИКИ ТА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ:

2. КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Керівники практики:

від кафедри _____
(підпись) (ім'я, прізвище)

від бази практики _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

3. ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА (КИ) НА ПРАКТИЦІ

Керівники практики:

від бази практики _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

М.П. «____» ____ 202_ р.

4. ВИСНОВОК КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ВІД КАФЕДРИ

Дата складання звіту «__» _____ 202_p.

Оцінка практики _____

Керівники практики:

від кафедри _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

Додаток Д*Форма звіту керівника практики***Міністерство освіти і науки України****Чернівецький національний університет імені Юрія Федъковича****Звіт керівника практики**

Вид , назва практики: _____

Форма контролю: _____

Терміни проведення : з «____» _____ до «____» _____

_____ (факультет / Н/Н інститут, спеціальність, освітня програма, семестр)

_____ / _____ навчальний рік

відповідно до наказу № _____ від _____

Керівники практики: _____

Мета практики: _____

Бази практики (підприємства, організації, установи, структурні підрозділи):

Розподіл здобувачів вищої освіти за базами практики:

Організаційна робота щодо проведення практики:

Виконання програми практики

Сформовані компетентності: _____

Трудова дисципліна, дотримання правил із охорони праці та безпеки життєдіяльності:

Зауваження: _____

Пропозицій: _____

Результати практики:

Група	Кількість студен- тів	Оцінка за шкалою ECTS/Оцінка за національною шкою							Успіш- ність	Якість		
		«A» 90- 100	«B» 80-89	«C» 70- 79	«D» 60- 69	«E» 50-59	«FX» 35- 49	«F» 1- 34				
		«відмінно »	«добре»		«задовільно»			«не задовільно»				
Форма контро- лю		«екзамен»	«екзамен»		«екзамен»			«екзамен»				
		«зараховано»					«не зараховано»					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		

Висновки: _____

«____» _____ 2023 р.

(підпис)

Додаток Е

Форма звіту кафедри про результати практики

Звіт

про проходження практики студентами у 20__ - 20__ навчальному році

Географічний факультет

Кафедра географії та менеджменту туризму

Студенти, які не пройшли практику

№ з/п	База практики	Група	Прізвище та ініціали

Висновки та пропозицій

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(ім'я, прізвище)

"_____" ____ 20 ____ р.

Вик. _____ Тел. _____

(прізвище, ініціали)